

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARI: TARİX VƏ MÜASİRLİK

II Respublika Elmi Konfransı

PROGRAM

Bakı şəhəri, 21-22 dekabr 2017-ci il

*“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans*

Hörmətli _____

Sizi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik gününə həsr olunmuş “Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik” adlı II Respublika elmi konfransına dəvət edirik.

Konfransın açılışı 2017-ci il dekabrın 21-i saat 10-da olacaq. Konfrans işini 21-22 dekabrda bölmə iclaslarında davam etdirəcək.

Ünvan: Bakı Dövlət Universiteti, III saylı Tədris binası, Dəyirmi Akt zalı, Bakı şəhəri, Z.Xəlilov küçəsi 23

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

Konfransın Təşkilat Komitəsi

Akademik Abel Məhərrəmov AMEA-nın müxbir üzvü Aydın Kazımzadə Prof. Sani Hacıyev	BDU-nun rektoru, sədr BDU-nun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, sədr müavini BDU-nun Sosial məsələlər, tələbələrlə iş və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə prorektoru
Dos.Azad Rzayev Prof.Sevda Süleymanova	Tarix fakültəsinin dekanı,sədr müavini Tarix fakültəsinin Elmi işlər üzrə dekan müavini
Dos.Bəxtiyar Nəbiyev	Tarix fakültəsinin Bakalavr təhsili üzrə dekan müavini
Dos.Mehman Abdullayev	Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrasının müdiri, məsul katib
Dos.Arzu Məmmədova	Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrasının müəllimi
Dos.Gövhər Rizayeva	Dünya azərbaycanlıları: tarixi- demoqrafiya ETL-nin baş elmi işçisi
t.f.d.Asəf Hacıyev	Dünya azərbaycanlıları: tarixi- demoqrafiya ETL-nin aparıcı elmi işçisi
t.f.d.Səidə Quliyeva	Dünya azərbaycanlıları: tarixi- demoqrafiya ETL-nin böyük elmi işçisi
t.f.d.Zəhra İslamova	Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrasının müəllimi
Ulduz Paşayeva	Dünya azərbaycanlıları: tarixi- demoqrafiya ETL-nin böyük elmi işçisi

*“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans*

Leyla Vaqif qızı	Dünya azərbaycanlıları: tarixi- demoqrafiya ETL-nin kiçik elmi işçisi
Rəna Hüseynova	Azərbaycanın maddi mədəniyyət tarixi ETL-nin böyük elmi işçisi

Konfransın Elmi Komitəsi

Prof.Anar İsgəndərov	Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrası
Prof.Elmira Muradəliyeva	Azərbaycan tarixi (humanitar elmlər üzrə) kafedrası
Prof.Əsməd Muxtarova	Türk xalqları tarixi kafedrası
Prof. İbrahim Zeynalov	Azərbaycan tarixi (humanitar elmlər üzrə) kafedrası
Prof. İradə Hüseynova Prof.Şahin Fərzəliyev	Qafqaz xalqları tarixi kafedrası AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun Mənbəşünaslıq və tarixşünaslıq şöbəsi
Dos.Arzu Məmmədova	Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrası
Dos.Atamoğlan Məmmədli	Asiya və Afrika xalqları tarixi kafedrası
Dos.Elvira Lətifova	Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrası
Dos.Lalə Əliyeva	Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrası
Dos.Mətanət Məmmədova	Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrası
Dos.Rəsul Hüseynli	Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrası
Dos.Sevda İsmayılova	Azərbaycan tarixi (humanitar elmlər üzrə) kafedrası

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

Dos.Sevinc Qasımova	Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrası
Dos.Səidə Əli qızı	Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrası
t.f.d. İradə Məmmədova	AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun Ümumi tarix şöbəsi
t.f.d.Asəf Hacıyev	Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya ETL-i
t.f.d.Aynur Məmmədova t.f.d.Leyla Hüseynova	Slavyan xalqları tarixi kafedrası AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun “Əliyevşünaslıq” şöbəsi
t.f.d.Səidə Quliyeva	Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya ETL-i
t.f.d.Təhminə Aslanova	Azərbaycan tarixi (humanitar elmlər üzrə) kafedrası
Ümid Niayəş	“Trend” informasiya agentliyinin İran üzrə eksperti

Konfransın texniki heyəti

Aidə Ağayeva	Azərbaycanın maddi mədəniyyət tarixi ETL-nin böyük laborantı
Anar Cəfərov	Azərbaycanın maddi mədəniyyət tarixi ETL-nin laborantı
Aytən Cəfərli	Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya ETL-nin böyük laborantı
Əziz Əliyev İlahə Əliyeva	BDU-nun Kimya fakültəsinin tələbəsi Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya ETL-nin böyük laborantı
Murad Əsədov	Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya ETL-nin böyük laborantı
Nəriman Həsənəlizadə Səidə Nəbiyeva	Tarix fakültəsinin tələbəsi Dünya azərbaycanlıları: tarixi-demoqrafiya ETL-nin laborantı

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

**21 dekabr 2017-ci il
Bakı Dövlət Universiteti
Dəyirmi Akt zalı**

Saat: 09.00-09.50

Qeydiyyat

Saat: 10.00-12.00

Konfransın açılışı

Dövlət himninin oxunması

**Azərbaycanın müstəqilliyi və ərəzi bütövlüyünün bərpası uğrunda
şəhid olanların xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla anılması**

Akademik Abel Məhərrəmov

Giriş sözü

Bakı Dövlət Universitetinin rektoru,

Təşkilat komitəsinin sədri

dos.Azad Rzayev

Açılış nitqi

Tarix fakültəsinin dekanı,

Təşkilat komitəsinin sədr müavini

Akademik Yaqub Mahmudov

Təbrik nitqi

AMEA-nın Tarix İnstitutunun direktoru,

BDU-nun Qədim dünya və orta əsrlər tarixi

kafedrasının müdiri

dos.Mehman Abdullayev

Təbrik nitqi

Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə)

kafedrasının müdiri, Təşkilat komitəsinin

məsul katibi

t.f.d.Ramin Məmmədov

Təbrik nitqi

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş

Üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini

Saat: 12.00-13.00

Fasilə

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

Azərbaycanın ərazisi və əhalisi: etno-demoqrafik proseslər

Otaq: Dəyirmi Akt zalı

Sədrilər: dos.Elvira Lətifova, dos.Rəsul Hüseynli

13.30	Abdullayev
Allahşükür
Əbülfəz oğlu	Erkən orta əsrlərdə Albaniyada etnik proseslər
13.40	Həsənov Səbuhi
Xudaverdi oğlu	Naxçıvan ərazisində etnodemoqrafik dəyişikliklər (qədim dövrdən ərəb işğallarına qədər)
13.50	Mirzəyeva Nəсібə
Eldar qızı	Məhəmməd Həsən Vəlilinin (Baharlı) əsərində “Azərbaycan”ın etnik və coğrafi təsviri
14.00	Nağıyeva Kamilə
Nuru qızı	1918-ci il 31 mart-erməni millətçilərinin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımını siyasəti
14.10	Cabbarova Aytac
Azadi qızı	Azərbaycan tarixində “Qara çərşənbə”. Cənubi Azərbaycanda “xristian dövləti” yaratma planı və 1918-ci il soyqırımını
14.20	Rəsulov Elşən
Salman oğlu	Ermənilərin müsəlmanlara qarşı soyqırımını və onun qarşısının alınmasında Kazım Qarabəkir Paşanın xidmətləri
14.30	İsmayılova Aygün
Vilayət qızı	XIX-XX əsrin əvvəllərində almanların Azərbaycanda məskunlaşdırılması və onun nəticələri

Müzakirələr: 20 dəqiqə

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

Azərbaycan mühacirətinin tarixindən

Otaq: Dəyirmi zal
Sədrələr: dos. Səidə Əli qızı, t.f.d.Təhminə Aslanova

- 15.10 **Balammədova Naibə Arzuman qızı** Azərbaycan mühacirətinin XX əsrin 20-30-cu illərində inkişaf yolu
- 15.20 **Mürsəlova Əminə Nazim qızı** Azərbaycan mühacirətinin tarixindən
- 15.30 **Tahirov Qasım Əmirxan oğlu** Azərbaycan siyasi mühacirətinin II dünya müharibəsi illərində fəaliyyət istiqamətləri
- 15.40 **Şabanova Xəyalə Fəxri qızı** Fətəlibəyli-Düdənginski – əsl vətənpərvər kimi
- 15.50 **Həsənova Ülviyyə Telman qızı** Mirzə Bala Məmməd zadənin mühacirət dövründə yazdığı əsərlər tarixi mənbə kimi

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Azərbaycançılıq ideologiyasına elmi-nəzəri baxış

Otaq: Türk xalqları tarixi kafedrasının fənn kabineti (803)
Sədrələr: dos.Sevinc Qasımova, t.f.d.Zəhra İslamova

- 13.30 **Babayev Bağır Həmid oğlu** XX əsrin əvvəllərində (1900-1920) Azərbaycan demokratik fikrində azərbaycançılıq məfkurəsi
- 13.40 **Əliyev Anar Əliheybət oğlu** Azərbaycan Respublikasının dövlət rəmzlərinin yaranması və azərbaycançılıq ideologiyasında tarixi yeri

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

- 13.50 **Hacıyev Sərxan Naib oğlu İbrahimov Elçin Əli oğlu** Azərbaycanca əlifba islahatları (qısa tarixi baxış)
- 14.00 **Məhərrəmov Tahir Məhərrəm oğlu** Azərbaycan Respublikasında multikulturalizm siyasəti azərbaycançılıq ideologiyasının əsas müddəalarından biri kimi
- 14.10 **Namazova Şöhrət Məhəmməd qızı** XX əsrdə və müasir dövrdə Azərbaycanca milli ideyanın və azərbaycançılıq ideologiyasının inkişaf xüsusiyyətləri
- 14.20 **Səlimova Ülviyyə Tacir qızı** Şəxsiyyətin sosiallaşmasında azərbaycançılıq ideologiyasının rolu

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Azərbaycan Respublikası ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalı

Otaq: Tarix fakültəsinin Akt zalı (902)
Sədrilər: dos.Atamoğlan Məmmədli, t.f.d.Səidə Quliyeva

- 13.30 **Cəfərova Şəbnəm Şaiq qızı** XX əsrin I yarısında ermənilərin Azərbaycana qarşı əsassız ərazi iddiaları və Dağlıq Qarabağ ərazisində ikinci “erməni ocağı”nın yaradılması
- 13.40 **Hacıyev Vüqar Qasım oğlu** Qarabağ tarixinin tədqiqi müasir tarixşünaslığımızın aktual problemi kimi
- 13.50 **İbadullayeva Lalə İbadulla qızı** Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində mülki əhali problemi və onun dünya ictimaiyyətinə çatdırılması

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

14.00	Qasımova Türkan
İlqar qızı	Regional təhlükəsizliyimizə potensial hədə amili
14.10	Orucov Xəyyam
Sübhan oğlu	Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və onun maddi-mənəvi ziyanları
14.20	Faxtiyev İsmayıl
Əliyar oğlu	Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və məhv edilən tarixi abidələrimiz
14.30	Hüseynova Nigar
Samir qızı	Azərbaycanın ermənilər tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində maddi-mədəniyyət abidələri
14.40	Məmmədova
Kəmalə İbadətdin
qızı	XX əsrin 40-cı illərində ermənilərin Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları

Müzakirələr: 20 dəqiqə

22 dekabr 2017-ci il

**Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həqiqətləri və onun
dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yolları**

Otaq: Dəyirmi Akt zalı
Sədrilər: dos.Mehman Abdullayev, dos.Sevda İsmayılova

10.00	Qurbanzadə Fəxri
Siyavuş oğlu	Azərbaycan diasporunun təşəkkülü, Türkiyədə və dünyada Azərbaycan və türk diasporlarının birgə fəaliyyəti
10.10	Xəlilova Ülviyyə
Qiyas qızı	Azərbaycan-İndoneziya münasibətlərində Xocalı soyqırımı
10.20	Rüstəmli Aynurə
Tacir qızı	Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə münasibətdə ikili standartlar
10.30	Hacıyev Elnur
Yuriy oğlu	Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində beynəlxalq erməni

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

- diaspora təşkilatlarının pozuculuq fəaliyyəti
- 10.40 **Əsgərova Zəminə Məhəmməd qızı** Türkiyədə Azərbaycan diasporunun fəaliyyətində Ermənistan-Azərbaycan münəqişəsi və Dağlıq Qarabağ problemi

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Azərbaycan XX əsrin əvvəllərində: müstəqilliyə gedən yol

Otaq: Dəyirmi Akt zalı
Sədrilər: prof.Elmira Muradəliyeva, dos.Elvira Lətifova

- 12.00 **Əhmədli Mütübə Şahlar qızı** “Difai” partiyasının yaranması və onun fəaliyyəti
- 12.10 **Əhmədzadə Qızıyətər Abdurahman qızı** Müsavat partiyasının yaranması və ilkin fəaliyyət dövrü
- 12.20 **İbatzadə Faiq-Hüseyn Xan oğlu** XIX əsrdə çarizmin Azərbaycan siyasəti
- 12.30 **Kərimova Afət Arif qızı** Fətəli Xan Xoyskinin həyat və fəaliyyəti

Müzakirələr: 20 dəqiqə

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

Azərbaycan mühacirəti Türkiyədə

Otaq: Türk xalqları tarixi kafedrasının fənn kabinetini (803)
Sədrilər: prof.Anar İsgəndərov, t.f.d.Aynur Məmmədova

10.00	Ağayeva Bahar
Şahin qızı	1920-30-cu illərdə mühacirlərimizin Türkiyədə fəaliyyəti
10.10	Eyvazova Ləman
Hamlet qızı	Azərbaycan siyasi mühacirlərinin Türkiyədəki publisistik fəaliyyətinin öyrənilməsi (1921-1931)
10.20	Yusifli Aytəkin
Çingiz qızı	Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin mühacirət dönmündəki fəaliyyəti
10.30	Cabbarlı Seymur
Elxan oğlu	Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin Türkiyədə mühacirət həyatı
10.40	Üzeyirova
Tünzalə Əbil qızı	Türkiyədəki Azərbaycan mühacirəti: fəaliyyəti və problemləri

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Azərbaycan təhsilinin dünəni və bu günü

Otaq: Türk xalqları tarixi kafedrasının fənn kabinetini (803)
Sədrilər: dos.Mətanət Məmmədova, t.f.d. Leyla Hüseynova

11.20	Cəbrayilova
Rəvanə Faiq qızı	Yeni pedaqoji tərakkürün inkişafı və müəllim-şagird münasibətinin qurulması
11.30	İsmayılov Anar
Nadir oğlu	Müstəqillik illərində Azərbaycanda neft üzrə kadr siyasəti
11.40	Kərimova Könül
Telman qızı	Müstəqil Azərbaycanda dövlət gənclər siyasətinin yeni mərhələsi

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

- 11.50 **Kərimova Nərgiz** Azərbaycanca distant təhsil və onun
Tofik qızı təkmilləşdirilməsi yolları
- 12.00 **Ümid Niayəş** Cənubi azərbaycanlıların ana dilində
təhsil məsələsi

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Azərbaycanın siyasi tarix məsələləri dövlətlərarası müqavilələrdə

Otaq: Tarix fakültəsinin Akt zalı (902)
Sədrilər: prof.Şahin Fərzəliyev, t.f.d.İradə Məmmədova

- 10.00 **Əhmədova** Azərbaycan Cumhuriyyətinin Osmanlı
Nərmin Elnur qızı ilə münasibətləri
- 10.10 **Hüseynova Rəna** Azərbaycan torpaqları uğrunda
Hüseyn qızı Rusiya-Osmanlı qarşıdurması və
Həsənov Vüqar İstanbul müqaviləsinin imzalanması
Özbək oğlu
- 10.20 **Novruzova Xəyalə** Ermənistanın ərazi iddiaları:
Ceyhun qızı “N.Nərimanov bəyanatı”
- 10.30 **Yusifli Şəmsiyyə** Moskva və Qars müqavilələrində
Adil qızı Naxçıvan məsələsi

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Azərbaycan Respublikası müstəqillik illərində

Otaq: Tarix fakültəsinin Akt zalı (902)
Sədrilər: dos. Azad Rzayev, t.f.d.Səidə Quliyeva

- 11.20 **Abdullayev Nofəl** Azərbaycanın enerji siyasətində
Mahmud oğlu Türkiyənin yeri (2003-2013)
- 11.30 **Xəlilova Mirvari** Avropa İttifaqı və Azərbaycan
Saləddin qızı əlaqələrinin inkişaf mərhələləri və

**“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans**

		istiqamətləri
11.40	Vəlizadə Ülkər Aydın qızı	Azərbaycanın Avropaya inteqrasiyası Avropa Birliyi-Azərbaycan nümunəsində
11.50	İsmayılzadə Əfruz Sahib qızı	1994-2017-ci illərdə bağlanan neft müqavilələri
12.00	Cəfərli Aytən Şiraz qızı	Azərbaycan Respublikasında mədəniyyətin inkişafı (2007-2017-ci illər)

Müzakirələr: 20 dəqiqə

Bağlanış iclası
Saat: 13.00-14.00
Dəyirmi Akt zalı

Dos.A.Ə.Rzayev

Tarix fakültəsinin dekanı, sədr
müavini

Bölmə sədrlərinin hesabatı
Konfransın müraciətinin qəbulu

*“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans*

Qeydlər üçün:

*“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans*

Qeydlər üçün:

***“Dünya azərbaycanlıları: tarix və müasirlik”
mövzusunda II respublika elmi konfrans***

Qeydlər üçün:
